

13. ENCYKLOPEDIA POPU- LARNĄ

OBEYMUIĄCĄ UMIEIĘTNOŚCI

Sztuki i rzemiosła, wyłożone sposobem przystępnym dla wszystkich Klass, ogłoszona w Londynie pod opieką Towarzystwa zatrudniającego się rozszerzaniem umiejętności użytecznych. Tłómaczona przez A. K. w Warszawie w Drukarni J. Węckiego r. 1830.

Dzieło to powszechny użyteczności, podług prospektu w roku zeszłym ogłoszonego, w czternastu Tomach w przeciągu roku bieżącego wyjść mające, zasługuje również na uwagę Urzędników i Oficjalistów leśnych; obejmuje bowiem w prostym i łatwym do pojęcia wykładzie umiejętności, których posiadanie gospodarzowi leśnemu koniecznie jest potrzebnem.

Prenumerata wynosi Zł. 4. na jeden Tom i przy odbieraniu płaci się częściowo na każdy Tom następujący, którego czas wyjścia w poprzednim Tomie jest oznaczony.

Po wyjściu każdy Tom kosztuje Zł. 4. gr. 15. i można je także oddzielnie nabywać.

Do czasu, w którym to piszemy, wyszło cztery Tomy. Pierwszy z trafną bardzo na tytułowój karcie zamieszczoną dewizą następującą:

»Człowiek poznawszy zasady umiejętności staie się zdatniejszym, zręczniejszym i pewniejszym w sposobach życia iego zapewniających i nabywa takię przyjemności o iakię nieoświecony wyobrażenia nawet mieć nie może.»

Obeymuie: Rozprawę o celu, korzyściach i przyjemnościach z umiejętności wynikających, przez P. Brougham, a mianowicie; I. *O Umiejętnościach matematycznych*, II. *O różnicy zachodzący pomiędzy prawdami matematycznymi, a prawdami fizycznymi*, III. *O filozofii naturalny albo doświadczalny*, IV. *O zastosowaniu umiejętności naturalnych do Królestw zwierzęcego i roślinnego*, i V. nareszcie, *O pożytkach i przyjemnościach z umiejętności wypływających.*

Tom drugi z dewizą. »Nauka sprowadza bogactwa i szczęście» traktuje: *O sztuce budowania kominów, tudzież ogrzewania*

mieszkań i gotowania pokarmów z oszczędnością przez P. E. Pelouze, to jest: I. O przyczynach sprawiających dymienie się w mieszkaniach i o sposobach poprawienia kominów bez znaczny zmiany ich budowy; II. Rozbiór metodyczny i rozumowany nad pracami Hrabiego Rumforda o kominach i ogniskach otwartych, z przyłączonym zbiorem szczególnych spostrzeżeń; i III. *O sztuce ogrzewania mieszkań i gotowania pokarmów z oszczędnością materiału palnego.*

Trzeci Tom mający dewizę » Dajcie mi punkt podpory, a ziemię podniosę » zawiera umiejętności mechaniczne, to jest: Statykę i Dynamikę; a mianowicie: *Statyka* I. Podania ogólne; II. O siłach znajdujących się w naturze; III. *O sile ludzkiej*; IV. *O sile zwierzęcej*; V. *O sile wiatru*; VI. O składaniu i rozkładaniu sił; VII. O środkach ciężkości; VIII. *O machinach prostych*, i IX. *O machinach złożonych*, gdzie jest wiadomość o sznurze, drągu, klinie i t. p. których dokładne użycie Leśniczemu znajome być winno; X. O zamianie ruchu w machinach; XI. O tarciu i niegiętkości sznurów. *Dynamika* XII. Prawa ruchu ie-

dnostaynego i iednostaynie przyspieszonego; XIII. O ruchu ciał ślizgaiących się po równiach pochyłych; XIV. O uderzeniach ciał; XV. Poruszanie ciał za pomocą sił, których kierunki nie przechodzą przez środki ciężkości tychże ciał; i XVI. O ruchu wachadeł.

Tom czwarty z dewizą: » Woda iest to działacz, którego natura w wielu okolicznościach używa. Sztuki i przemysł wiele korzyści z niego otrzymuią. On może posłużyć do niezliczonych zastosowań mało dotąd poszukiwanych » obeymuie Hydrostatykę czyli Naukę o równoważności płynów w dziesięciu Rozdziałach: I. O naturze płynów; II. Zasady główne równowagi płynów i ich ciśnienia; III. Wypadki z zasad Hidrostatyki, Paradoxa hidrostyczna, Równoważenie płynów; IV. O ciśnieniu płynów na powierzchnie ukośne i o środku ciśnienia; V. O ciężkości gatunkowéy, o Hidrometrze i Areometrze; VI. O smoku hydraulicznym i wodotryskach przerywanych; VII. O przyciąganiach włoskowych, VIII. Zastosowania matematyczne; IX. Dzieła, których się radzić można w téy gałęzi umiejętności; i X. Miary

w Polsce używane, służące do mierzenia płynów.

Tom piąty ma wyjść w Lipcu.

O wyśiciu tego i dalszych Tomów i przedmiotach w nich zawartych nie omieszkamy donieść następnie Czytelnikom.